

popravljanje samostanskega vrta na Kostanjevici se bodo nabirali milodari po vsej škofiji, ker vlada nič k temu delu pripomoči ne more. — Pisal sem uni pot o naših mestnih volitvah. Tudi v I. skupščini so zmogli — razen enega — vsi kandidati „varčnostnega“ odbora. Kaj se pa te dni zgodi? Župan je prejel od namestništva dopis, v katerem je prejšnje starešinstveno gospodarstvo pohvaljeno, in „comitato economico“, o katerem se je mislilo, da je imel o volitvah z drugimi veljaki tudi vlado za sabo, ne vé zdaj, ali so to sanje, ali je resnica, kar se pri nas godi.

Od sv. Petra pod Mariborom 31. maja. — Naj tudi „Novice“ omenijo v svojih listih slovesnost, ki smo jo 25. maja tu imeli, ko so zlato sv. mašo obhajali preč. gosp. Marko Glaser, naš 37letni župnik, častni kanonik, konzistorijalni svetovalec lavantinski in duhovni svetovalec sekovski. Navrelo je veliko ljudstva in došlo od vseh strani mnogo častilcev zlatomašnikovih, skup 32 duhovnih gospodov. Pred slovesnim sprevodom je sestra in gospodinja zlatomašnikova, spošt. Marija Glaserjeva, po 50. letih zopet z vencem pristopila in ga položila na bratovo glavo; stregli ste jej 2 družici sorodkinji: Ivana in Rozalija Glaserjeva. Prizor je navzoče do solz ganil. Udeležili so se sprevoda tudi šolska mladež, belo oblečene deklice, pevci, bogoslovci, duhovniki, kanoniki, 3 jubilarji vsak z barvano palico v roki, na kateri je bil venec z napisom: 50 let. Pri sv. maši so asistirali preč. kanoniki lavantinski, bogoslovci pa in domači in tuji pevci pod vodstvom gosp. Maniha izvrstno peli latinsko Molitorjevo „missa Angelorum custodum“. Po sv. maši so pa nam prečastiti g. kanonik Kosar v uzvišeni mojsterski besedi razložili mnogovrstne velike zasluge zlatomašnikove. Po sv. opravi se je v farovžu zlatomašniku čestitalo in pri tej priliki se jim poklonilo mnogovrstnih daril, diplom in čestitek. Došlo je tudi mnogo telegramov, pisem itd. Krasna je bila čestitka lavantinske duhovščine z kronogrami latinskimi, koje je spretno sestavil častiti gosp. župnik Herg. Pri obedu je bilo veliko veselja; naj povem le to, da med petjem in deklamovanjem so naposled pred gosp. jubilarja stopile narodno-slovanski oblečene deklice zavoda šolskih sester ter čestitale mu vsaka v drugem slovanskem jeziku: Štajarka, Kranjica, Korošica, Bošnjakinja, Čehinja, Slovakinja in Rusinja. Ne navadni prizor je navzoče močno razveselil in izvabil živahno priznavanje. Sploh svečanost je bila velikim zaslugam blagega jubilarja vseskozi primerna. Vsak gost je v spomin tega veselega dne prejel od bivšega prečastitega gosp. kaplana Zmazeka knjižico: „Fara sv. Petra pod Mariborom“ z jako dobro podobo jubilarjevo. Živio mnogozasluženi gospod jubilarj še mnogo let!

Iz Ljubljane. — Živahno volilno gibanje, kakor še menda nikoli poprej, se je uže pričelo po deželi in rodoljubom našim razglas centralnega narodnega odbora ni bil klic vpijočega v puščavi. Prav tako! Troje jim je glavna stvar: 1) da skrbijo za to, da v volilnem imeniku nihče ni izpuščen, ki ima volilno pravico, a tudi nihče vanj zapisan, ki je nima, 2) da se izberó zanesljivi poštenjaki za volilne možé, 3) in izbere pravi poslanec za vsak okraj. Kar se poslancev tiče, teško čakajo pododbori sem ter tje, da bi centralni odbor kmalu že kandidate za Krajsko razglasil. Al centralni odbor, kakor je razglasil v svoji prvi okrožnici, noče posameznim okrajem diktirati poslancev, in pričakuje nasvetov od pododborov dotičnih okrajev, ki skupaj enega poslanca volijo. Ker pa se porazumljenje med posameznimi okraji ne dá lahko pismeno doseči, naj bi tisti volilni okraji, kateri skupaj volijo, na kakem priležnem mestu in odločenem dnevu shod napravili v posvet zaradi kandidata, in če

je eden ali pa več kandidatov za isti okraj znanih, naj se tudi ti pozovejo v shod. V Ljubljano sklicevati Bohinjcev, Črnomljanov in Trnovcev pač ne kaže, ker 5—10 mož, ki bi od daleč prišli, ne upalo bi si definitivno določevati o tako važni stvari; v bližnjih okrajih pa „svoji k svojim“ lahko pridejo, a to je kmalu kmalu treba. — Tri poslance od dosedanjih kranjskih državnih poslancev imamo, kakor enoglasno slišimo, uže gotove, to so: grof Hohenwart, katerega so nam leta 1873. vrli naši Gorenjci v državni zbor poslali in na katerega smemo Kranjci ponosni biti, kajti on veljá za najimenitnejšega poslanca, ki ob svojem času gotovo zopet pride na krmilo ministerstva; poleg njega sta izvrstno značajna rodoljuba gotova: Dolenjci, ki so grofa Barbota izvolili si za svojega poslanca v deželni zbor, nameravajo ga pa zdaj zopet voliti v državni zbor, — drugi dolenjski okraji pa si zopet izvolijo gosp. Vil. Pfeiferja. Nadjamo se, da dobimo tudi za druge volilne okraje pravih poslancev in da ne bode zmagala nikjer nam nasprotna stranka, ki „laži-ustavoverstvo“ in „laži liberalizem“ na svojem praporu nosi. Zmage se pa temveč smemo nadejati, ker je minister Taaffe — kar se nam v več pismih z Dunaja potrjuje — odločno obljubil za to skrbeti, da se cesarski uradniki nikakor ne smejo v volilne zadeve vtikati, kakor se je to godilo pod prejšnjim ministerstvom, ko je uradnikom za ustavoversko stranko agitirati še prav dolžnost bila. S to ministrovo prepovedjo v zvezi je menda to, da je preteklo nedeljo gosp. dež. predsednik vitez Kalina poklical vse c. k. okrajne glavarje v Ljubljano in jim menda službeno razodel voljo ministrovo. Da se pa volja ministrova tudi izpolnjuje, za to naj skrbijo rodoljubi po deželi in vsak tak prestopek uradnikov naznanijo slavnemu c. k. deželnemu predsedstvu, ali pa tukajšnjemu centralnemu volilnemu odboru, da ga on kar naravnost objavi dunajskemu glavnemu volilnemu odboru, ki bode na višem mestu pomoči iskal zoper rogoviljenje uradnikov.

— (Iz seje deželnega odbora 30. maja.) Sklenilo se je, da se služba vrtnarskega pomočnika na deželni vino- in sedjerejski šoli na Slapu razpiše; — sklep občinskega odbora v spodnji Šiški zaradi vpeljanja nekaterih občinskih taks se je potrdil; — prošnje za podelitev izpraznjene štipendije za hčere revnih plemenitašev oziroma zaslužnih deželnih ali državnih uradnikov ali častnikov izročé se visoki vladi s stavljenjem terno-predloga; — po predlogu krajnega in okrajnega šolskega sveta se pritrdi, da se Jož. Klopčič v učiteljski službi na ljudski šoli na Jesenicah definitivno potrdi.

— Matica naša je 31. maja z likvidacijskim odborom banke „Slovenije“ sklenila pogodbo, po kateri kupi njeno hišo poleg zvezdnega drevoreda v Ljubljani.

— Izlet v Borovnico in Bistrico namerava, ako bode vreme lepo, napraviti pevski zbor narodne naše čitalnice prihodnjo nedeljo. Odpelje se ob 5 $\frac{1}{2}$ uri zjutraj čez Vrhniko in Bistvo v Borovnico, kjer bo obedoval. Ob 4. uri popoldne je veselica v Bistri, kjer pevci pojó več zborov. Ob 7. uri zvečer se vrnejo zopet v Ljubljano.

— Zadnji „Brencelj“ se je dobro nališpal za — prihodnje volitve.

Novičar iz domačih in tujih dežel.

Z Dunaja. — O binkoštnih praznikih se niti v no-tranji niti v unanji politiki ni dogodilo nič važnega. Zvonec povsod nosijo zdaj volitve. Programi rastejo kot gobe iz tal, in posebno ustavoverna stranka jih ima cele kupe — v dokaz, kako se je pretekla leta ta še tako mogočna stranka zdrobila na male in različne

kosce. — Zeló potrlo je „liberalno“ stranko smrt enega njenih kolovodjev, nekdanjega ministra in sedanjega milijonarja dr. Giskre, ki je 1. dne t. m., 60 let star, umrl.

— Največa pozornost je obrnjena na volitve na Českem, ki se začno 28. dne t. m. Ali pridejo v dunajski zbor ali ne? to je prevažno vprašanje, na katero danes gotovega odgovora še ne vemo.

Iz Maribora. — V shodu mnogih odličnih narodnjakov je bilo 29. dne maja enoglasno sklenjeno, naj se v doljnem Štajerji osnuje centralni volilni odbor, ki volilcem sledeče poslance nasvetuje: za kmetske občine celjskega okraja dr. Vošnjaka, — ptujskega okraja

gosp. Hermana, — mariborskega pa c. kr. dvornega svetnika barona Gödel-a, ki rojen Slovenec je podpisal narodni program. — V nemški okraj lipniški se je šel minister Stremayer zopet za poslanca ponujati, ali, kakor je on rekel, račun pokladat za svoje dosedanje postopanje. Skupščina mu je „bravo“ ploskala.

Goriško. — Volilni valovi tu na slovenski zemlji čedalje huje kipijo: 4 kandidatje, 4 narodne stranke, pa le 1 poslanec. To je z malo besedami tukajšnji neprijetni prizor.

Koroško. — Volitve so blizo, — al dozdej še ni duha ne sluha o kakem volilnem odboru; naši narodnjaki spančkajo še mirno.

Razglas o volitvah poslancev za državni zbor.

Zopet nas je naš premilostljivi cesar in gospod pozval na nove volitve poslanske zbornice državnega zbora.

V tem važnem hipu, ki bode na osodo naše domovine odločno uplival v bodočih šestih letih, treba je naši konservativni stranki, katero je nedavno odstopivše ministerstvo bolj kakor vsako drugo stranko in, kolikor se je najbolj dalo, škodovalo in v kot potiskalo, da spopolni svojo organizacijo, zbere svoje moči in urédi svoje vrste zato, da si v novi poslanski zbornici pridobi ono mesto spoštovanja, s katerega jej bode mogoče uplivati na javne zadeve v prid domovini in z ono krepostjo, ki je primérna številu avstrijskih prebivalcev, kateri se prištevajo naši stranki.

V ta namen se je sestavil na Dunaji poseben centralni volilni odbor konservativne stranke, kateremu je nalog, da v vseh obzirih, kjer je kaj takega želeti, po moči podpira in pospešuje delavnost tistih odborov v posamesnih kraljestvih in deželah, kateri ali že mnogo let delajo v konservativnem smislu, ali so za sedanje volitve se na novo ustanovili.

Ta odbor pričinja z današnjim dnevom svoje delovanje; njemu bode skrb, reševati svoj nalog po vednem in natančnem porazumevanji z omenjenimi volilnimi odbori posameznih dežel.

Sestavljati poseben nadroben program se nam nikakor ne vidi potrebno, ker to, česar mi hočemo, se lahko reče z malo besedami. Mi hočemo izpridenosti (korupciji), katera se je že tako strahovito razširila, povsodi odločno se ustavljati in pravici po vseh krogih javnega življenja zopet pripomoči do veljave, — mi hočemo zopet probuditi popolno soglasje med cerkvijo in državo, — mi hočemo delati na to, da se zgodovinsko utemljena in postavno zavarovana ravnopravnost vseh narodnosti v Avstriji vresniči, in skrbeti za to, da ustavne svoboščine ne ostajajo zgolj le jedni stranki priboljšek, ampak da jih uživamo vsi — mi hočemo v državnem gospodarstvu dolgo pogrešani in nujno potrebni red, pa zagotoviti naši državi ono veljavno moč, da o vprašanjih vnanje politike polnoma in velevlasti pristojno postopati more. Vsega tega pa nočemo doseči s silovito prekucijo obstoječega, ampak doseči hočemo po poti mirnega daljnega razvoja, vsaj vemo, da jedino to, kar se stvarja po tej poti, ima v sebi obstanka poroštvo.

Da je visok in težak ta nalog, to vsakemu pokaže pogled v obžalovanja vredne razmere, katere moramo prevzeti kot zapuščino one dóbe, ko je konservativna stranka bila po krivici openjena vsega svojega pristojnega jej upliva. Prav zato pa je treba, da v tem važnem hipu vsi, ki so si ohranili še jasen pogled o razmerah domovine naše, trdni in združeni ostanejo, da bolja stvar ne bode sovražnica dobri.

Zaupljivo pošiljamo zatorej vsem pod našo zastavo zbranim volilcem nujni poziv: naj se vsi vsi udeležijo volitev in jednoglasno volijo ónih móž, katerih jim nasvetuje konservativni volilni odbor njih dežele!

Taki skupni delavnosti konservativnih móž po vseh kraljestvih in deželah se bode posrečilo velevažno delo, da privédemo svojo težko skušano domovino do srečnejše bodočnosti. V to pomozi Bog!

Centralni volilni odbor konservativne stranke.

Na Dunaji dné 26. majnika 1879.

Grof Karol Hohenwart,
prvomestnik.

Knez Konstantin Czartoryski. Grof Franjo Falkenhayn.

Grof Julij Falkenhayn. Dr. Friderik Harrant.

Alojzij princ Liechtensteinski. Oroslav Lienbacher.

Ta velevažni razglas, ki sem ga ravnokar prejel s pismom prevzvišenega gospoda grofa Hohenwarta, prvomestnika na Dunaji ustanovljenega centralnega volilnega odbora avstrijske konservativne stranke, radosten hitim v imenu deželnega našega volilnega odbora naznaniti našim volilnim pododborom in vsem našim volilcem, da vidijo, da o prihodnjih volitvah nismo več samci, ampak da v prestolnici cesarjevi — na Dunaji — so se združili móžje najsjajnejših imen v glavni odbor, ki hoče na pomoč biti odborom vseh avstrijskih dežel, kateri na volilni svoji zastavi imajo napis: „Tako, kakor je dozdej bilo, ne sme več biti!“

In kakošen je program teh odličnih móž? — kaj hočejo? — Res! na kratko je načrtano pismo, al pisano je z lapidarnimi pismenkami, katero v malo vrsticah vse pové, česar zahteva pošteni Slovenec in lojalni državljani, ki želí Avstrijo rešiti popolnega propada. To pismo bode gotovo ojačilo Vas, rodoljube po deželi, katere je naprosil centralni odbor, da osnujete volilne pododbore, ki so centralnemu odboru desna roka v srečno izvršitev velike in težke naše naloge; — osrčil pa bode tudi naše volilce, v katerih rokah je zdaj našega naroda čast in sreča; navdušeni po teh načelih stopili bodo pogumno na volišče za sveto reč, če tudi sladko vabijo ali pisano gledajo protivniki, in enoglasno volili poslance, ki jih po dogovoru s pododbori bode brž ko mogoče nasvetoval centralni odbor.

V Ljubljani 3. junija 1879.

Dr. Jan. Bleiweis,

prvomestnik centralnega narodnega volilnega odbora.